

Krämer Mária

Ez én vagyok a skót misszió iskolájának egyenruhájában Budapesten 1942-ben. Nagyon büszkék voltunk a skótos egyenruhákra meg a skótos sapkáinkra, nagyon szerettük. Ez az ünnepi öltözék volt. Hétköznap iskolaköpenyben jártunk, mindenkinek egyforma köpenye volt [A Skót egyház 1838-ban indította meg az ún. zsidó missziót, és 1841-ben Pesten is létesített állomást. Célja többek között az evangélium hirdetése volt a zsidók soraiban. A misszió épületében (Vörösmarty utca) 1910 óta elemi és polgári leányiskola és leányotthon működött, ahova főleg zsidó származású lányokat vettek föl. A misszió élén egy skót és egy magyar lelkész állt, az iskolákban pedig 16 tanerő tanított. -- A szerk.] A skót misszió iskolájába úgy kerültem, hogy akkor már gimnáziumba nem vettek fel zsidót. Anyáméknak az volt a vágya, hogy valami olyan iskolába járjak, ami megfelelő színvonalat biztosít. Nevelőapám a skót missziós iskola egyik dolgozójának, portásának épített egy családi házat. A portással beszélgettek, és mondta neki, hogy probléma van a továbbtanulással. A portás bácsi mondta, hogy szerez nekem egy számot, menjek be az

iskolába és a szám alapján meg fognak hallgatni. Ha megfelelek, akkor felvesznek. Bevittek egy szobába, ahol rengeteg tanárnő ült, és elkezdtek velem beszélgetni. Nem taníthattak minket csak nők, csak olyan nők, akik nem voltak férjnél. Volt internátus, aki akart, az bent lakott, aki nem akart, az nem. A tanárnők bent laktak, mindenkinek volt egy szoba-komfortos lakása, benn az iskolában. Ami azt jelentette, hogyha este tízkor volt valami problémánk, vagy bajunk, akkor este tízkor odamentünk az osztályfőnökhöz, aki törődött velünk. Úgyhogy abszolút törődés és abszolút odafigyelés volt minden téren. Bár református iskola volt ez a skót misszió, de azért zsidó hittant tanultunk. Minden reggel a Bibliát olvastuk egy óra hosszat, és hozsannákat énekeltünk. Azt szigorúan vették, hogy zsidó hittanra járjunk. Reggel úgy kezdődött a nap, hogy énekeltünk egy hozsannát, utána fél óra Bibliaolvasás. De nagyon demokratikusan, Ószövetség, Újszövetség, minden egyformán. Utána kezdődtek az órák. Nagyon jó tanáraink voltak, nagyon rendesek. Abban az időben volt ez, amikor már a legtöbb iskolába a zsidók nem szerettek járni, mert bántották őket. Itt aztán soha nem bántottak senkit, szó nem volt róla. Az iskolában például az igazgatónőnek Miss Hainingnek azt mondták, hogy menjen haza a háború alatt. Akkor ő azt mondta, ha jóban együtt tudott lenni a gyerekeivel, akkor a bajban se hagyja itt őket. Sok zsidó gyereket bujtatott, feljelentették. Elvitték Auschwitzba és megölték [A leányotthon főnöknőjét, Jane Hainingot (1897--1944) Randolph Braham szerint 1944. április 25-én, más források szerint májusban letartóztatták (kémkedéssel vádolták), majd deportálták, Auschwitzban halt meg 1944 nyarán, valószínűleg 1944. augusztus 16-án gázosították el. -- A szerk.].